

POTSER NO SOM TAN EUROPEUS...

Armand Forcat

... com moltes vegades ens autoproclamem! Era un temps en què, en una petita capella situada a l'antic camí de Cervera, a la Cardosa, hi havia una imatge de Sant Magí. Era un temps (1936-1939), en què el nostre país fou sacsejat per una cruenta Guerra Civil, amb molts morts i famílies mutilades. Edificis, patrimoni arquitectònic, religió i cultural, ..., sofriren els estralls de la guerra. I la incultura, "senyora" dels carrers.

Doncs d'un lloc tan humil, i podríem dir, insignificant com és la capelleta de Sant Magí, calgué amagar aquella petita imatge del Sant. Encara avui,

Cracowia. Tanca a la via pública amb els 12 apostols i Jesús.

Praga: Pont de Carles amb imatges ambdós costats.

66 anys després, sorprèn que calgués amagar una imatge petita i d'un lloc tan despoblat. En quina mesura, la destrucció d'un patrimoni cultural i religiós pot contribuir a guanyar una guerra? Jo diria que en cap. Cal o caldria que la cultura i l'educació estigués sempre per sobre de tota idea política, cultural o religiosa. El respecte per la història, la cultura i el patrimoni és l'herència que rebem dels avantpassats. A més, el patrimoni identifica els pobles i les persones que hi viuen.

L'Europa dels anys 1939 al 1945, patí la gran tragèdia de la II Guerra Mundial i en instaurar-se la Pau, moltes nacions veieren anorreada la seva llibertat, per dictadures, annexions, ocupacions indegudes, ..., i així, nacions molt semblants a Catalunya en superfície i habitants com Estònia, Letònia i Lituània, foren annexionades per l'URSS (Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques); Bòsnia, Eslovènia, República Txeca i gairebé la meitat d'Alemanya. A totes elles se'ls implantaren règims comunistes. No cal recordar tot el que llegírem, veiérem i escoltàrem pels mitjans de comunicació de l'època, sobre la privació de llibertat religiosa dels llocs esmentats.

Passaren cinquanta anys i aquestes nacions que havien perdut tot tipus

de llibertat, recuperaren la independència i consegüentment els drets que amb la força de les armes, els havien arrabassat.

La nostra curiositat ens va empènyer a conèixer de primera mà com havia quedat. Tot i així, successivament vam fer diferents viatges amb la meva dona a la República Txeca (Praga, Pilsen,...); a la República eslovaca (Bratislava, ...); a Eslovènia (Ljubljana, Novo Mesto,...); a Polònia (Cracovia, Cestokowa,...), a Hôngria (Budapest, Gior,...), a Alemanya, etc., i la nostra més agradable sorpresa és que tot seguia igual. S'havia respectat el patrimoni religiós: catedrals, esglésies, capelles, campanars i campanes, i especialment sorprenent, és que a la llum pública també, és a dir, als jardins, cantonades, ponts, cruïlles, tant a les ciutats com als pobles, camins o carreteres, es podien i es poden observar les imatges de pedra, marbre o fusta, totalment intactes!

És evident que m'he centrat en l'aspecte religiós, atès que l'escrit està inspirat per la festa de Sant Magí, tanmateix també s'aprecia el mateix grau de respecte envers les muralles, castells, etc.

Crec que seria bo reflexionar molt profundament el com i el per què, tres anys de la nostra guerra, deixaren una petjada tan negativa, i en aquests països, cinquanta, tan positiva.